

Sprendimų e-ra

TEMA

Savitarna sutaupo milijonus

Lietuvoje vis labiau populiarėja įvairūs savitarnos būdai. Įmonės juos diegia, nes trūksta darbo jėgos, be to, jie leidžia sutaupyti lėšų.

„Šiandien įmonės darbo jėgos trūkumo išvengia investuodamos ir diegdamos įvairias savitarnos technologijas. Tai leidžia pagerinti klientų aptarnavimą ir kartu sumažinti veiklos sąnaudas“, – sako elektroninių inžinerinių sprendimų bendrovės „Fima“ Telekomunikacinių sprendimų departamento direktorius Eugenijus Kurtinaitis.

Jis teigia, kad Lietuvoje jau kelerius metus jaučiamas klientų aptarnavimo telefonu savitarnos sistemų poreikis. Vis labiau domimasi ir savitarnos automatais, jie naudojami oro uostuose, prekybos centruose, pardavimų telefonu ir paslaugų srityse.

■ Ekonomiškai naudinga

Ekonomine savitarnos sprendimų nauda neabejojama. Pavyzdžiui, aptarnavimo telefonu centre įdiegus savitarnos sistemą, kuri leidžia klientui pačiam sužinoti sąskaitos likutį ar kitą informaciją, tą patį skambinančiųjų kiekį įmanoma aptarnauti turint 10 proc. mažiau darbuotojų.

Tad jei skambučių centre dirba apie 500 darbuotojų, galima sumažinti net 50 etatų. Vadinasi, kas mėnesį įmonė gali sutaupyti bent 100 tūkst. litų, o ilgainiui investicijos atsiperka su kaupu.

„Lietuvoje turime pavyzdinių projektų, kaip nuo įprasto aptarnavimo pereita prie savitarnos ir sumažintos veiklos sąnaudos. Beveik visi bankai, telekomunikacijų bendrovės yra įdiegusios savitarnos sistemas – galima pačiam sužinoti sąskaitos likutį, gauti kitą informaciją, telefono sąskaitą papildyti telefonu ar internetu ir pan. „Neste“, „Uno-X“ kompanijos sumažino personalo įrengdamos automatinį degalinių tinklus. Gėrimų automatai, informaciniai

Klientams savitarna – ir patogiau, ir greičiau

terminalai, bankomatai – taip pat savitarnos pavyzdžiai. Sunku net paskaičiuoti, kiek padidėtų kompanijų išlaidos, jeigu vietoj visų automatų vėl reikėtų įdarbinti žmones“, – teigia E. Kurtinaitis.

■ Technologijos tobulėja

„Fimos“ specialisto teigimu, didėjant rinkos poreikiams savitarnos technologijos nuolat tobulinamos. „Pastaraisiais metais daug dėmesio ir investicijų sulaukia balsu valdomos technologijos. Tai, ką dabar darome spausdami klavišus, netrukus valdysime balsu – pasakysime „protingiems“ automatams, ko norime“, – tvirtina E. Kurtinaitis.

Pirmosios programos, sugebančios bendrauti su žmogumi anglų kalba, pasirodė JAV prieš 5 metus. Šios programos atpažįsta žmogaus tariamus žodžius, sugeba suvokti jų prasmę ir parinkti reikiamą atsakymą. Galima manyti, kad programos turėtų itin dažnai klysti, bet taip nėra – šiandien jos jau pasiekusios 95-98 proc. patikimumo lygį.

„Lietuvių kalbai tokios programos dar nepritaikytos, tačiau tikėtina, kad jau po 3 metų su įvairiais automatais galėsime bendrauti gimtąja kalba, o ne spaudydami klavišus“, – teigia E. Kurtinaitis.

■ Paskatins savitarną

Pasitelkusi bendrauti sugebančias programas amerikiečių kompanija „Avaya“ sukūrė galimybę valdyti kompiuterį balsu ir tai daryti per atstumą telefonu. Taigi įmanoma el. pašto programai padiktuoti laišką ir paprašyti išsiųsti jį adresų knygelėje esančiam asmeniui.

„Bendrauti sugebantys įrenginiai galės pakeisti dar daugiau darbuotojų klientų aptarnavimo srityje. Su kalbančiais automatais bendrautume užsisakydami picą į namus, mėsaunių „McDrive“, užsirašydami į servisą, pirkdami prekes telefonu, paklaustume automobilyje esančio GPS prietaiso, kur yra artimiausia degalinė ir pan. Pritaikymo galimybės klientų aptarnavimo srityje beveik neribotos“, – teigia „Fimos“ atstovas.

Dabar Jūs jau žinote, kad...

rekonstruodama lėktuvų kilimo ir tūpimo ar riedėjimo takus pagrindiniuose Lietuvos oro uostuose bendrovė „Fima“ įdiegė 1685 signalinius žiburius. Tai sudaro maždaug 74 proc. visų rekonstruotuose takuose įrengtų signalinių žiburių.

Pacientai taps klientais

Dabartinei sveikatos apsaugos situacijai Lietuvoje reikia ryškių pereinamųjų. Dėl to nesiginčija niekas, net Vyriausybė. Keisis ir ligoninės, kuriose specialistai tikisi įdiegti modernių technologijų, kad pagerintų pacientų sveikatos priežiūrą.

Nemažai Lietuvos ligoninių turi ganėtinai naujos ir itin pajėgios techninės įrangos. Tačiau technologijų, kurios padėtų ligoniams išsikviesti slauges ar gydytojus, mūsų šalyje maža.

Pasaulyje tokios įrangos yra. Viena jos gamintojų – prieš 25 metus Suomijoje įkurta bendrovė „Miratel Oy“. Šios kompanijos technologijos įdiegtos net 80 proc. Suomijos ligoninių, šimtuose sveikatos centrų, senelių globos namuose ir kitose sveikatos priežiūros įstaigose.

■ Dvi kryptys

„Miratel Oy“ kuria technologijas, kurios atlieka dvi pagrindines funkcijas. Vienos jų skirtos efektyviau slaugyti ir operatyviau reaguoti. Kitos padeda pacientams suteikti daugiau patogumų“, – teigia „Miratel Oy“ partnerės Lietuvoje bendrovės „Fima“ Automatizavimo ir duomenų perdavimo sprendimų departamento direktorius Valdas Vrubliauskas.

Geresniam pacientų slaugymui skirtos technologijos pagrindą sudaro palatose šalia lovų montuojami prietaisai – paprasti aliarmo mygtukai ar sudėtingesni, kartais net turintys prisilietimui jautrų ekraną iškvietimo įrenginiai. Jais naudodamasis ligonis neišlipdamas iš lovos gali susisiekti su slaugė arba perspėti gydytojus, kad pasijuto blogai.

Įvairios techninės naujovės leidžia pagerinti gydymo kokybę

„Ligoniniui tereikia nuspausti stacionarų ar bevielį būdu veikiančią iškvietimo mygtuką ir signalas, kartu nurodantis siuntėjo vietą, siunčiamas budinčiam slaugėi. Paprastai jos turi specialius mobilius prietaisus, į kuriuos ir gauna aliarmo signalą“, – pasakoja V. Vrubliauskas.

Anot jo, sistemą galima prijungti prie aparatų, kurie prižiūri sunkiai sergančio ligonio būklę. Numatytiems parametrų pasiekus kritinę ribą, signalas siunčiamas budintiems gydytojams. Taigi garantuojama, kad į aliarmą bus reaguota skubiai. Juk tam tikrais atvejais net kelios sekundės gali būti lemtingos.

■ Naudinga ir administracijai

Suomių kompanijos sukurtos komunikacijos technologijos naudingos ne tik pacientams ir gydytojams.

„Visi signalai ir pranešimai fiksuojami duomenų bazėje, analizuojami ir parengiamos automatinės ataskaitos. Jos parodo, kur buvo sugaišta ilgiausiai, kol

pristatė iškvietus personalas, kokio tipo iškvietimo signalas siųstas ir pan. Pagal tai ligoninės administracija gali daryti išvadas, kaip efektyviau organizuoti darbą, kur skirti papildomų budinčiųjų ir pan.“, – tvirtina V. Vrubliauskas.

Pasak jo, visos „Miratel Oy“ komunikacijos technologijos ligoninėse veikia interneto protokolu (IP) pagrindu. Todėl įdiegti naujoviškus sprendimus nesudėtinga, juos galima integruoti į jau turimą inžinerinį tinklą ir sutaupyti nemažai lėšų. Be to, IP užtikrina sistemos lankstumą, leidžia beveik neribotai išplėsti turimą aliarmo sistemą.

■ Skatins privatus verslas

„Fimos“ specialisto manymu, vienas iš veiksmų, kuris turėtų paskatinti šių „protingų“ sprendimų ligoninėse plėtrą, yra privataus verslo atėjimas į sveikatos priežiūros sektorių.

„Jau dabar turime nemažai privačių klinikų, sveikatos centrų. Tikėtina, kad ateityje jų tik daugės. Būtent verslininkai pirmieji diegia įvairias naujoves, siekdami geriau rūpintis savo pacientais ir suteikti jiems daugiau patogumų. Iš verslo į medicinos sritį jie perkelia supratimą, kad tas, kuris moka pinigus, yra tavo klientas ir jį reikia gerbti“, – tvirtina V. Vrubliauskas.

Jis tikisi, kad privačių klinikų pavyzdžiu pasėks ir valstybinės sveikatos priežiūros įstaigos.

Saugūs ir lėktuvai, ir paukščiai

Paukščiai Šiaulių oro uoste lėktuvams kilti ir leistis netrukdy

Šiaulių karinį oro uostą pasiekė vienas pirmųjų Lietuvoje bioakustinis paukščių baidymo prietaisas. Jį kariškiai naudos lėktuvams kylant ar leidžiantis.

„Naujas įrenginys padidins oro uoste organizuojamų skrydžių saugumą, taip pat apsaugos paukščius, kad jie nesusidurtų su orlaiviais ir būtų išvengta katastrofiškų pasekmių“, – sako įrenginį aerodromui pateikusias bendrovės „Fima“ Sprendimų departamento direktorius Andrius Gradeckas.

Kitai nei įprasta paukščių baidymo įranga, skleidžianti plėšrių paukščių – vanago, erelio – garsus, Didžiosios Britanijos gamintojo „Scarecrow Bio-Acoustic Systems“ prietaisas leidžia atskiroms paukščių rūšims – varnoms, balandžiams, žuvėdroms ir kt. – stresą sukeliančius garsus. Teigiama, kad jie paukščius nubaido ilgesniam laikui.

Tikimasi, kad bioakustiniais paukščių baidymo įrenginiais domės ne tik Lietuvos oro uostai, bet ir prieplaukos, geležinkelio, autobusų stotys, parkai, sąvartynai ir kt.

Projektus valdys koordinuojanti tarnyba

Elektroninių inžinerinių sprendimų bendrovė „Fima“, per metus įgyvendinanti maždaug 50 didesnės nei 0,5 mln. Lt vertės projektų ir dar apie 900 smulkesnių, įsteigė Projektų vykdymo tarnybą. Ji leis įmonei efektyviau įgyvendinti daug vienu metu vykstančių projektų.

„Naujas padalinys keičia įmonės struktūrą – apima keletą atskirų gamybinių padalinių ir centralizuoja projektų valdymo funkciją. Iki šiol įmonės departamentai projektus patys ir pardavinėjo, ir įgyvendino. Įkūrus Projektų vykdymo tarnybą, departamentai orientuos į projektų pardavimą ir dalinį vykdymą, tačiau visų įmonės parduotų projektų įgyvendinimą koordinuos naujoji tarnyba“, – teigia „Fimos“ generalinis direktorius Gintaras Juknevičius.

Anot jo, struktūrinius pokyčius lėmė prieš kelerius metus priimtas strateginis sprendimas orientotis į didelės apimties projektus ir užsiimti generaline ranga.

■ Valdys centralizuotai

Įkūrusi naująją tarnybą „Fima“ pagerins padalinių darbo koordinaciją.

Visa informacija apie vykdomus

projektus bus kaupiama centralizuotai, viename padalinyje. Todėl darbuotojai, žinodami apie visus projektus bei terminus, efektyviau planuos ir paskirstys žmogiškuosius bei finansinius išteklius, valdys subrangovus.

■ Gerins kokybę

„Projektų vykdymą koordinuojanti tarnyba iškelta į aukščiausią organizacijos lygmenį. Tai leis padidinti vykdomų projektų įgyvendinimo kokybę, užtikrinti, kad darbai būtų įvykdyti tiksliai per įsipareigtą terminą“, – sako Projektų vykdymo tarnybos direktoriumi paskirtas Giedrius Valužis.

Jo žiniomis, „Fima“ viena pirmųjų savo sektoriuje įsteigė Projektų vykdymo tarnybą. „Tikimės, kad didindami visos kompanijos veiklos efektyvumą ir toliau stiprinsime konkurencinį pranašumą tarp panašių organizacijų“, – teigia G. Valužis.

Praėjusiais metais Vadybos ir ekonomikos

G. Valužis: projektų įgyvendinimo kokybė gerės

universitetas (ISM) atliko tyrimą, kuriame vertino 20-ies Lietuvos įmonių projektų vadybos brandą. Nors dar neturėjo Projektų vykdymo tarnybos, „Fima“ jau buvo priskirta prie geriausių projektų valdymo kompetenciją turinčių kompanijų.

Oro uostai atnaujinama meteorologinę įrangą

Lietuvoje jau antras oro uostas nusprendė modernizuoti turimą meteorologinių sąlygų stebėjimo sistemą. Įkandin Kauno oro uosto, maždaug 10 metų senumo įrangą keičiama naujais prietaisais Šiauliuose kariniame aerodrome.

„Nauja meteorologinė įrangą padidins skrydžių saugumą, nes sugeba tiksliau nustatyti oro sąlygas. Ši informacija būtina pilotams.“, – teigia Kaune ir Šiauliuose viešuosius konkursus laimėjęs bendrovės „Fima“ Sprendimų departamento direktorius Andrius Gradeckas.

Iki 2007-ųjų pabaigos Šiauliuose sumontuosima meteorologinė sistema matuoja įvairius meteorologinius parametrus: oro temperatūrą, santykinę drėgmę, atmosferos slėgį, vėjo kryptį ir greitį, debesų aukštį, nustato matomumą, aptinka perkūniją ir t.t.

A. Gradecko žiniomis, Vilniaus ir Palangos oro uostai turi kiek senesnę meteorologinę įrangą, kurią ateityje taip pat planuoja atnaujinti.

Pasienyje su Baltarusija iškilis naujas kontrolės punktas

Pasienis ir toliau stiprinamas

Artėjant Lietuvos narystei Šengeno erdvėje, toliau stiprinama išorinių ES sienų apsauga. Pasienyje modernizuojama kontrolė, 2009 metų balandį iškilis naujas Stasylių (Šalčininkų) geležinkelio kontrolės punktas.

Lietuvos pasienyje su Baltarusija ir Kaliningradu 12-oje kontrolės punktu „Fima“ diegia naujoviškas apsaugos bei vaizdo stebėjimo sistemas. Jos leis kontroliuoti ir kaupti informaciją apie pravažiuojančius automobilius, stebėti kontrolės punktų

prieigas ir teritoriją.

Bendrovė taip pat prisideda prie Stasylių (Šalčininkų) punkto įrengimo projekto. Valstybei kainuosiantis apie 70 mln. litų, jis bus skirtas vykdyti ES sieną kertančių asmenų pasų kontrolę ir išankstinę

krovinių traukinių kontrolę.

„Įrengiant Stasylių punktą bus įgyvendintas vienas stambiausių apsaugos projektų Lietuvoje. 5,5 km ilgio ruože įrengsime 170 fiksuotų ir 25 valdomas kameras. Jų transliuojamą vaizdą ištisą parą fiksuos 28 skaitmeniniai vaizdo įrašymo įrenginiai“, – tikina „Fimos“ Projektų vykdymo skyriaus direktorius Artūras Šuliaskas.

Pastačius naują punktą Baltarusijos pusėn traukinių eismas vyks dviem kryptimis: per Kenos punktą – Minsko ir Maskvos link, o per Stasylias – Ukrainos link.

„Protingi“ komutatoriai pasiekė Lietuvą

Elektroninių inžinerinių sprendimų bendrovė „Fima“ pasirašė bendradarbiavimo sutartį su kompiuterinių tinklų komutavimo sprendimų ir įrangos gamintoja „Extreme Networks“. Ši partnerystė padės „Fimai“ sustiprinti kompetenciją tinklų komutavimo srityje ir įgyvendinti itin sudėtingus projektus.

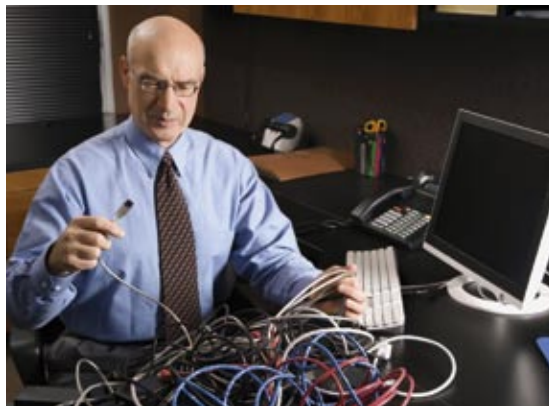
„Amerikiečių kompanija „Extreme Networks“ pasaulyje laikoma viena pažangiausių Ethernet tipo tinklams skirtos komutavimo įrangos kūrėjų. Ji daug prisidėjo prie Ethernet standarto sukūrimo, aktyviai dalyvauja ir daug investuoja į šio tipo tinklų plėtrą. Todėl partnerystė su pasauline lydere leis mums pažangiausių tinklų sujungimo sprendimus pasiūlyti ir Lietuvos verslo bei valstybės organizacijoms“, – sako „Fimos“ generalinis direktorius Gintaras Juknevičius.

Jis prognozuoja, kad vien kompiuterinių tinklų aktyvinės įrangos pardavimo pajamas per metus „Fima“ padidins maždaug 100 procentų.

■ Sujungs į vieną tinklą

Vienas svarbiausių „Extreme Networks“ siūlomų sprendimų – galimybė pasitelkus komutavimo įrangą vieną ir tą patį tinklą naudoti daugeliui funkcijų.

„Šiandien didelė dalis stambių

Kartu su „Extreme Networks“ „Fima“ pasiūlys dar pajėgesnius, tačiau paprastesnės architektūros tinklus

Lietuvos įmonių, nors ir remiasi Ethernet standarto tinklais, naudoja daug atskirų tinklų. Vienas jų skiriamas el. paštui ir interneto ryšiu, kitas – keistis duomenimis, trečias – biuro apsaugai, jėgimo kontrolei užtikrinti, ketvirtas – pastato inžinerinėms sistemoms valdyti ir t.t. O amerikiečių gamintojas siūlo visas šias funkcijas, pasitelkus „protingą“ komutatorių, perkelti į vieną tinklą. Įmonėms tai ir patogiau,

ir ekonomiškiau“, – teigia „Fimos“ Telekomunikacinių sprendimų departamento direktorius Eugenijus Kurtinaitis.

■ Aktualu stambiesiems

Specialistai prognozuoja, kad pažangiais komutavimo sprendimais labiausiai domėsis įvairios finansų institucijos – bankai, draudimo bendrovės, taip pat duomenų ir kontaktų centrų valdytojai, valstybės institucijos, geležinkelio, energetikos infrastruktūros įmonės.

„Aukšto lygio komutavimo sprendimai skirti didelėms kompanijoms, ypač toms, kurios siekia, kad jų kompiuteriniai tinklai veiktų sklandžiai, o duomenys būtų perduodami sparčiai. Itin didelį sprendimų potencialą matome ir tarp tų įmonių, kurios turi keletą per atstumą įsikūrusių padalinių. Jų tinklai galės būti daug patikimesni ir funkcionalnesni“, – pasakoja E. Kurtinaitis.

Kaip neabejotiną amerikiečių komutatorių pranašumą E. Kurtinaitis įvardija tai, kad juose įdiegta programinė įranga sugeba pati reaguoti į kompiuterinio tinklo sutrikimus ir automatiškai pakoreguoti reikiamus parametrus taip, kad tinklas nė sekundei nesustotų, o vartotojai nepatirtų jokių nesklaidumų.

■ Suderinta su „Avaya“

„Extreme Networks“ aktyviai bendradarbiauja su kita amerikiečių kompanija „Avaya“, kuri siūlo įvairius telekomunikacinius IP sprendimus.

„Šių kompanijų įranga tarpusavyje yra puikiai suderinta. Tai mums itin svarbu. Esame aukšiniai „Avaya“ partneriai, kasmet su šio tiekėjo įranga įdiegiame projektų už maždaug 10 mln. litų. Todėl klientams galėsime pasiūlyti dar profesionaliau susietas ir stabiliau veikiančias sistemas“, – tvirtina E. Kurtinaitis.

Komplimentas

Ar Jums teko bent kartą įgyvendinant projektą džiaugtis puikiu darbų organizatoriumi?

Mums teko. Per metus trukusias Šiaulių arenos statybas stebėjome ir džiaugėmės puikia šio projekto generalinio rangovo – **Panevėžio statybos tresto (PST)** – darbų organizavimo tvarka. Matėme, kaip puikiai ši patyrusi bendrovė įgyvendina didelius ir sudėtingus projektus, valdo subrangovų veiksmus.

Norime pareikšti pagarbą, padėkoti už puikų projekto valdymą ir palinkėti PST įmonei, kad šiuos sugebėjimus įvertintų būsimi užsakovai.

Jungtinė Vilniaus ir Šiaulių atstovybės komanda

UAB „Fima“

Apie UAB „Fima“

Elektroninių inžinerinių sprendimų lyderė Lietuvoje bendrovė „Fima“ teikia duomenų apdorojimo ir perdavimo, automatikos, apsaugos, elektronikos bei telekomunikacijų sprendimus, taip pat siūlo sprendimus šiuolaikiniams miestui.

Per 15 veiklos metų bendrovė įgyvendino keletą tūkstančių įvairaus dydžio ir sudėtingumo projektų. Iš 100 didžiausių Lietuvos kompanijų daugiau kaip pusė yra „Fimos“ klientai.

„Fima“, kurios pagrindinė būstinė įsikūrusi Vilniuje, yra įsteigusi filialus Kaune, Klaipėdoje ir Šiauliuose. 2006 metų pabaigoje bendrovė įsteigė dukterinę įmonę Latvijoje SIA „Fima“. Bendrovėje dirba 320 aukštos kvalifikacijos specialistų, ji yra įtraukta į NATO skelbiamuose konkursuose galinčių dalyvauti įmonių sąrašą. Daugiau informacijos – www.fima.lt

UŽSIPRENUMERUOKITE

Norėtumėte, kad „Sprendimų e-ra“ pasiektų ir Jus? Užsisakykite ją internete, adresu www.fima.lt/sprendimuera Turite idėjų, pasiūlymų ar komentarų? Rašykite mums sprendimu.era@fima.lt

UAB „Fima“, Centrinė būstinė: Žirmūnų g. 139, 09120, Vilnius, tel.: (5) 236 35 35, faksas: (5) 236 35 36, el. paštas info@fima.lt, adresas internete www.fima.lt